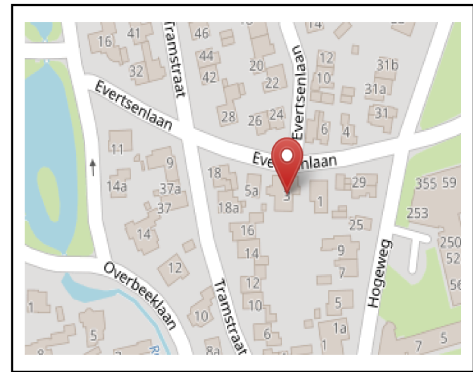

Dubbel woonhuis
Evertsenlaan 3-5
6881 GA Velp

Monumentgegevens

Monumentnummer 0000290
Inschrijving register 14 november 2008
Kadastrale aanduiding Velp I 252, I 842

Historie en ligging:

Groot vrijliggend pand, gebouwd aan de zuidzijde van de Evertsenlaan en onderdeel uitmakend van het Villapark Overbeek. Dit villapark werd in 1901 werd aangelegd op het landgoed van het in de 18de eeuw na een brand herbouwde landhuis Overbeek. De barokke tuinaanleg was in 1800 vervangen door een park in landschapsstijl. Het landgoed werd in 1900 te koop aangeboden en op 21 juli 1901 werd het met huis verkocht voor f 150.000,-. De koper was de mede door W. Honig op 15 december 1900 opgerichte NV Villapark 'Overbeek'. Honig was een succesvol architect die in Velp en omgeving werkzaam was en middels het villapark tevens een manier zag om zijn praktijk uit te breiden. Honig was later o.a. gemeenteopzichter en lid van de gemeenteraad en tevens in 1903 betrokken bij de aanleg van het villapark Schonenberg. Het in de traditionele landschapsstijl uitgevoerde ontwerp werd gemaakt door de bekende landschapsarchitect Hugo A.C. Poortman (1858-1953) en was gebaseerd op de Hollandse villaparken zoals het door Springer ontworpen villapark Duin en Daal in Bloemendaal. Er werden vijf nieuwe wegen aangelegd en de gracht rond het huis werd vergraven tot een centrale waterpartij met watervalletjes, rots partijtjes en een eiland met muziektent. De oude bomen werden zoveel mogelijk gespaard. In de eerste drie meest succesvolle jaren werden de villa's in eigen beheer gebouwd en ontworpen door Honig. Later werden de villa's ook door andere architecten ontworpen. De vroegste bebouwing in het villapark kwam tot stand aan de Overbeeklaan en het begin van de Boulevard. Het huis Overbeek werd na een aantal mislukte pogingen om het landhuis te behouden als postkantoor of gemeentehuis in 1906 verkocht aan de bouwmaatschappij 'Westerkwartier' uit Amsterdam om gesloopt te worden. Door het terrein werd vervolgens een weg aangelegd die het in het verlengde lag van de Vijverlaan. Dit huis aan de Evertsenlaan is gebouwd in een overgangsstijl. Deze benaming is van toepassing op veel bouwwerken die rond de eeuwwisseling zijn ontstaan en die een overgang vormen van de neostijlen en het historisme naar een meer moderne, niet of nog weinig aan historische stijlelementen gebonden architectuur. Over het algemeen is er sprake van het door elkaar gebruiken van elementen uit de neorenaissance, de chaletstijl en de Art Nouveau/Jugendstil, naast Berlagiaanse en rationalistische kenmerken. Het pand heeft een smalle voortuin en een zéér kleine achtertuin en is van de straat gescheiden door een smeedijzeren spijlenhek. Het werd in 1906 ontworpen door architect Chr. Jansen.

Plattegrond en opbouw:

Dit grote dubbele woonhuis is geheel opgetrokken in grijze kalkzandsteen en heeft horizontale decoratieve banden in rode en gele kalkzandsteen ter hoogte van de onder-, de wissel-, en de bovendorpels van de vensters. Het pand heeft een onregelmatige plattegrond met twee bouwlagen en een zolderverdieping. Het samengestelde dak is belegd met betonpannen. De voorgevel heeft een risaliet met een topgevel

waarvoor zich een sierspant op schoren bevindt. De gevels worden aan de bovenzijde beëindigd met een in rode en gele kalkzandsteen uitgevoerd fries met een onderliggende bloktandlijst en een bovenliggende geprofileerde gootlijst op klossen. Op diverse dakschilden bevinden zich dakkapellen en schoorstenen. Het trasraam aan de onderzijde van de gevels is afgesloten met een rollaag.

Voorgevel:

De voorgevel heeft een sterk asymmetrische indeling. Het gevelvlak is in het midden onderbroken door een grote en brede rondbogige loggia over twee bouwlagen, waarin zich op de begane grond onder meer de ingang bevindt en op de verdieping een in het gevelvlak liggend balkon. De terugliggende gevel in dit portiek is zacht geel geschilderd. Op de begane grond bevat de loggia de ingangspartij van nr. 3, die bestaat uit een voordeur met bovenlicht en ijzeren deurroosters. In de voordeur zijn bloemmotieven aangebracht. Links daarvan bevinden zich schuivende tuindeuren met een G-ruits bovenlicht waarvan de onderste vier ruitjes in geel kathedraalglas zijn uitgevoerd. Links daarvan zit in de korte zijde van de 'loggia' een openslaande deur met eenzelfde bovenlicht. Aan weerszijden van de loggia bevat de voorgevel een T-vormig schuifraam met een bovenlicht als genoemd. De halfcirkelvormige boogvelden boven deze vensters zijn gecementeerd en hebben ingesneden en groen geschilderde motieven in Art Nouveau stijl.

De verdieping heeft aan weerszijden van de loggia dezelfde T-vormige schuiframen, waarboven zich nu echter kalkzandstenen hanenkammen bevinden met in de kleine getoogde en gecementeerde boogvelden, ingesneden Art Nouveau motieven. De loggia zelf heeft op de verdieping een balkon met houten balustrade, een tweetal balkondeuren met bovenlichten als genoemd en een deur in de korte linkerzijgevel van de loggia. De zolderingen van zowel de begane grond als de verdieping hebben een stucplafond. Het gedeelte rechts van de loggia heeft een topgevel met een sierspant op schoren en geprofileerde windveren.

Linker zijgevel:

Het rechterdeel van de linkerzijgevel is geheel blind uitgevoerd. Links springt de gevel terug en bevat hier ondermeer een rond venster. Het dakschild aan deze zijde heeft een dakkapel en een schoorsteen.

Achtergevel:

De achtergevel van het pand is geheel bepleisterd en niet helemaal zichtbaar. De gevel kenmerkt zich door een aaneenschakeling van in hoogte en diepte van elkaar verschillende aanbouwen met vernieuwde ramen. Een gevelgedeelte op de verdieping bevat ondermeer nog een rond venster met links daarvan een uitgebouwde schoorsteen en een klein rechthoekig raam en rechts daarvan een T-vormig schuifraam met een bovenlicht als in de voorgevel. Het dakschild bevat een dakkapel.

Rechter zijgevel:

De rechterzijgevel heeft rechts een risalerend bouwdeel met een houten serre met een Vernieuwde indeling. De verdieping bevat dubbele balkondeuren met persiënnes. Links van het risaliet bevindt zich op de begane grond de ingangspartij van nr. 5 met een paneeldeur met ijzeren deurroosters en een bovenlicht als genoemd. Boven de deur is een ijzeren luifel aangebracht. Links van de ingang bevinden zich boven elkaar twee T-schuiframen die aan de bovenzijde op dezelfde manier zijn afgesloten als de vensters in de voorgevel (met rondboog en segmentboog). Op de verdieping is boven de voordeur nog een klein rechthoekig venster aangebracht. De zijgevel van het risalerende bouwdeel heeft een nieuw ingehakt venster.

Reden van plaatsing:

Het pand bezit stedenbouwkundige waarde:

- als onderdeel van de villabebouwing in het in 1901 door de bekende tuinarchitect Hugo Poortman ontworpen villapark Overbeek (situeringswaarde). Het pand heeft een sterk beeldbepalende ligging aan de zuidzijde van de Evertsenstraat.

Het pand bezit architectuurhistorische waarde:

- omwille van de gaaf bewaard gebleven hoofdvorm, de detaillering en het materiaalgebruik; Het gebruik van kalkzandsteen komt in de gemeente Rheden relatief weinig voor.
- als goed voorbeeld van een villa waar in de detaillering de invloeden van de Art Nouveau te herkennen zijn.

Voldoet aan de basisnormen a en b alsmede aan de meerwaarden 1a, 1c, 2a, 2c. Op grond van bovenstaande voldoet het pand aan artikel 1, sub a, b en c van de gemeentelijke monumentenverordening.

Voor en rechterzijgevel – 2016

Foto: Els van Leening & Louis Verhoeven / fotoclub Veluwezoom © CC BY-NC-ND